

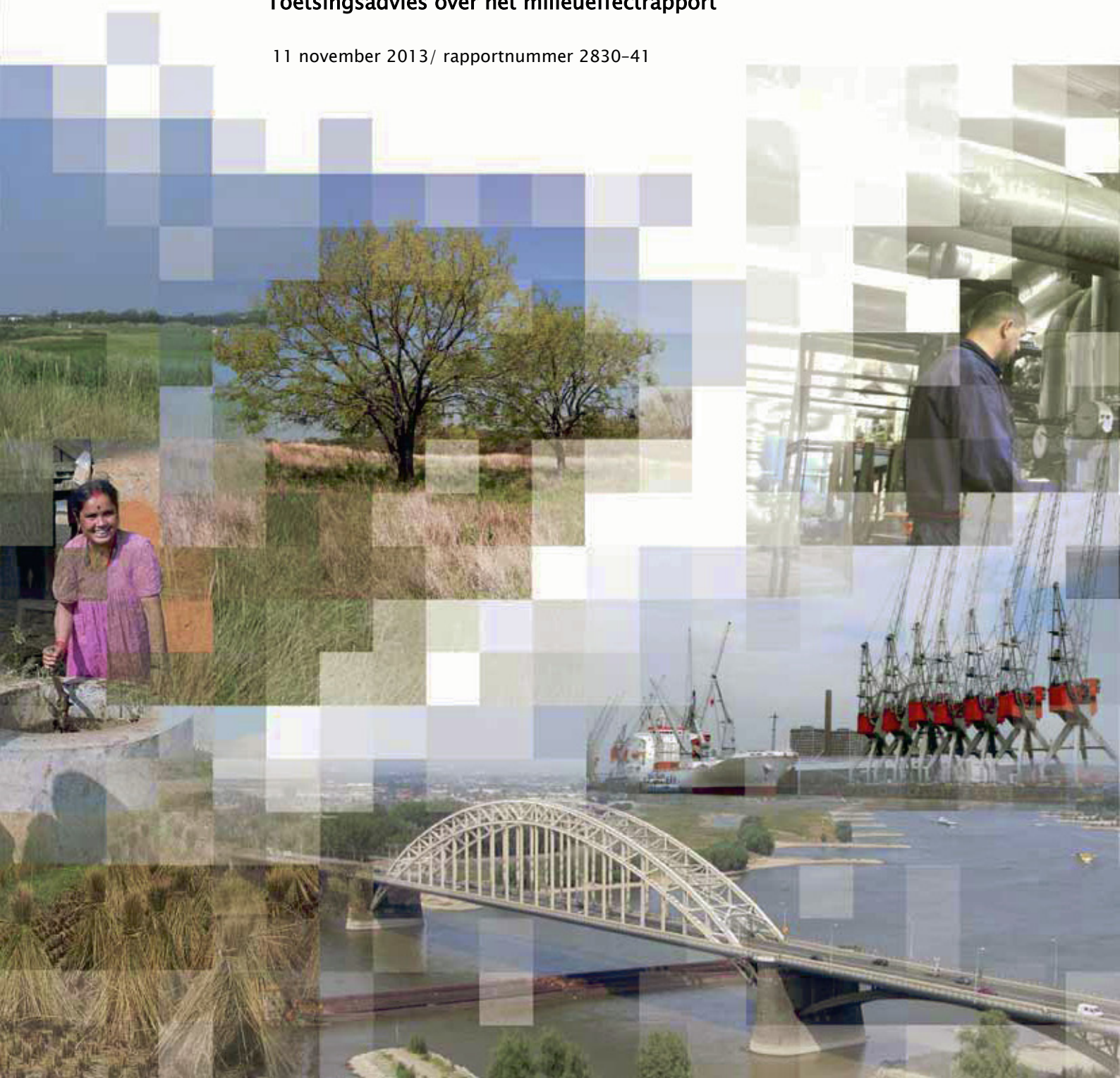

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bestemmingsplan Oukoop- Negenviertel, gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

11 november 2013/ rapportnummer 2830-41

1. Oordeel over het MER

De gemeente Bodegraven Reeuwijk herzielt het bestemmingsplan voor “Polder Oukoop en Negenviertel”. De herziening is nodig om de realisatie van een deel van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) planologisch mogelijk te maken. Omdat dit plan kaderstellend is voor toekomstige m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten wordt voor het bestemmingsplan een plan–m.e.r.–procedure doorlopen ter onderbouwing van de besluitvorming. Bevoegd gezag voor deze procedure is het college van burgemeester & wethouders van de gemeente Bodegraven Reeuwijk.

Het MER geeft inzicht in de transformatie van een op landbouw (veeteelt) gerichte polder naar een op natuurontwikkeling gerichte polder. Hiervoor worden een aantal agrarische bedrijven gesaneerd en zal er één “natuurboerderij”, gericht op extensieve melkveehouderij, verder ontwikkeld worden. Daarnaast zal op twee locaties de mogelijkheid geboden worden tot het bouwen van een beperkt aantal nieuwbouwwoningen. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage (hierna ‘de Commissie’)¹ zich uit over de juistheid en de volledigheid van dit MER.

De Commissie signaleert bij toetsing van het MER een aantal tekortkomingen, die zij essentieel acht voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij de besluitvorming over het bestemmingsplan buitengebied. De tekortkomingen betreffen:

- In het MER ontbreekt inzicht in de wijze waarop natuurdoelen worden gerealiseerd en of de maatregelen die beschreven zijn realistisch en uitvoerbaar zijn;
- De effecten op Natura 2000–gebieden zijn onvoldoende in beeld, er is nog niet aangetoond dat het plan geen significant negatieve gevolgen voor Natura 2000–gebieden heeft. Ook zijn er geen alternatieven of maatregelen beschreven waarmee negatieve gevolgen voorkomen kunnen worden. In het MER ontbreekt daardoor een alternatief waarbij aantasting van natuurlijke kenmerken van de Natura 2000–gebieden is uit te sluiten;
- Het MER geeft geen inzicht in de effecten op beschermde soorten;
- In het MER ontbreekt de wettelijk verplichte samenvatting.

De Commissie adviseert voorafgaand aan de besluitvorming over het bestemmingsplan Polder Oukoop en Negenviertel een aanvulling op het MER op te stellen. In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht.

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens vindt u in bijlage 1 bij dit advies of op www.commissiemer.nl.

2. Gesignaleerde tekortkomingen

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en doet zij aanbevelingen voor de op te stellen aanvulling. Deze aanbevelingen zijn opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming.

2.1 Natuurontwikkeling en beheer

De doelstelling van het plan is de realisatie van de natuurdoelen uit de EHS. Uit het MER blijkt dat in de planperiode een transformatie plaats moet gaan vinden van de huidige gebruiksfunctie van grondgebonden veehouderij naar de gewenste natuur. Dit wordt ondermeer gerealiseerd door functieverandering van diverse percelen in het gebied. Bijvoorbeeld de opgave om hoogwaardige natuur te ontwikkelen (Wetlanddoelen met een hoog ambitieniveau²), waarbij gedacht wordt aan trilveen en mesotroof rietland. Het MER laat zien dat dit vanwege de overwegend (zeer) eutrofe uitgangssituatie van de polder de nodige inspanning vraagt en dat er diverse risico's zijn omtrent de realisatie van de gestelde doelen.

Het MER gaat nog onvoldoende in op:

- welke herstelstrategieën kunnen worden gevolgd om de natuurdoelen te behalen;
- hoe groot de kans is op het bereiken van de beoogde natuurdoelen;
- wat het bijbehorende tijdsfad is waarin doelen bereikt moeten worden;
- en of er voldoende financiële middelen zijn om het gestelde doel te bereiken.

Door het ontbreken van deze informatie in het MER is onvoldoende inzichtelijk gemaakt of de beoogde transitie haalbaar is en of daarmee de doelstellingen bereikbaar zijn.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER inzicht te geven in de te hanteren strategieën, de beheersinspanningen, het tijdsfad en de beschikbaarheid van financiële middelen die moeten leiden tot de beoogde natuurdoelen.

2.2 Effecten op Natura 2000

Effecten stikstofdepositie en maximale mogelijkheden

Hoewel het MER geen als zodanig benoemde Passende beoordeling bevat worden in hoofdstuk 6.3 de stikstofeffecten van de ontwikkelingen die met het plan mogelijk worden gemaakt op de Natura 2000-gebieden echter wel beschreven. Uit het MER blijkt dat de beoogde ontwikkeling van het gebied ook tot een afname van de stikstofdepositie in grote delen van het Natura 2000-gebied "Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein" en op het hele Natura

² Grim, A., J. van Gemeren en E. Meijer. (2011) Transformatiegebied Polder Oukoop e.o. Natuurontwikkeling in de EHS Kernegebied Reeuwijkse Plassen. Watersnip-rapport 10A034

2000-gebied "Nieuwkoopse Plassen & De Haeck" moet leiden. Uit het MER (pg 46 - 48) blijkt dat door de ontwikkeling van de natuurboerderij een toename van stikstofdepositie op een deel van het Natura 2000 gebied "Boekvelden, Vettenbroek & Polder Stein" optreedt.

Daarnaast worden in het MER de stikstofberekeningen uitgevoerd met een omvang van de natuurboerderij van 200 melkkoeien met bijbehorende jongvee. In het bestemmingsplan is de maximale omvang van dit bedrijf echter niet vastgelegd. Op de bij het bestemmingsplan behorende kaart is een bedrijfsoppervlakte van 1,5 hectare opgenomen. Deze 1,5 hectare kan leiden tot een groter aantal dieren dan de 200 melkkoeien en jongvee waar mee gerekend is in het MER. Omdat de maximale gevolgen van het plan niet beschreven zijn is de toename van stikstofemissie en bijbehorende stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden onderschat. Daardoor is voor beide Natura 2000-gebieden niet aangetoond dat aantasting van natuurlijke kenmerken op voorhand is uit te sluiten.

Overige effecten

In het MER wordt voor Natura 2000-gebieden uitsluitend ingegaan op effecten van het voornemen ten gevolge van depositie van stikstof. Overige gevolgen uit de effectenindicator voor Natura 2000-gebieden, zoals bijvoorbeeld verstoring, versnippering en verdroging worden zonder nadere onderbouwing niet besproken. Effecten als verstoring (woningbouw) en verdroging/vernatting (gegeven de natuurdoelen/peilbeheer) zijn niet uit te sluiten waardoor aantasting van de Natura 2000-gebieden niet is uit te sluiten.

Mitigerende maatregelen en een uitvoerbaar alternatief

Het MER beschrijft geen alternatieven of mitigerende maatregelen voor de negatieve effecten van het voornemen, terwijl deze wel denkbaar en uitvoerbaar zijn (bijv. staltype). Dit betekent dat alle alternatieven in het MER kunnen leiden tot aantasting van natuurlijke kenmerken en dat in het MER geen uitvoerbaar alternatief is beschreven.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER:

- de maximale mogelijkheden van het plan te bepalen;
- ook de overige effecten voor Natura 2000-gebieden volgens de effectenindicator te beoordelen;
- of en welke (mitigerende) maatregelen mogelijk en effectief zijn zodat daarmee in een uitvoerbaar alternatief, aantasting van natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden is uit te sluiten;
- bovenstaande, indien nodig, in een Passende beoordeling uit werken en waar nodig conclusies hierop aan te passen.

2.3 Flora & Faunawet

In paragraaf 5.3.3. wordt de huidige situatie van voorkomende Flora- en faunawet soorten in het plangebied kort beschreven. In het MER wordt echter geen effectbeschrijving gegeven van de verschillende alternatieven op deze soorten. De gevolgen van functiewijziging van gebieden (veranderend beheer en inrichting) en de bouw van nieuwe woningen kunnen van invloed zijn op deze soorten. Tevens ontbreekt inzicht in te nemen mitigerende maatregelen om eventuele negatieve effecten te voorkomen.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER aan te geven welke effecten op beschermde flora en fauna kunnen ontstaan door het voornemen en de alternatieven en hoe deze voorkomen kunnen worden.

2.4 Samenvatting

Als onderdeel van het MER dient een samenvatting opgenomen te worden. Deze samenvatting heeft als doel een algemeen publiek voldoende inzicht te geven voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven mogelijke gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven. In het MER ontbreekt echter deze samenvatting.

De Commissie adviseert in een aanvulling op het MER een representatieve samenvatting op te nemen met een duidelijk beeld van de onderzochte alternatieven en hun milieugevolgen.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Besluit: vaststellen van het bestemmingsplan

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie C 14.0, D 14.0

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: De gemeente Bodegraven-Reeuwijk herziet het bestemmingsplan voor "Polder Oukoop en Negenviertel". Omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten en vanwege de nabijheid van Natura 2000-gebieden wordt de plan-m.e.r.–procedure doorlopen.

Procedurele gegevens:

kennisgeving MER in de Staatscourant van: 4 september 2013

ter inzage legging MER: 5 september 2013 tot en met 16 oktober 2013

aanvraag toetsingsadvies bij de Commissie m.e.r.: 17 juli 2013

toetsingsadvies uitgebracht: 11 november 2013

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ing. G.J.H. Elbertsen (secretaris)

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

dr. F.H. Everts

W. Foppen

Ing. H.J.M. Hendriks

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing gaat de Commissie na of het MER voldoende juiste informatie bevat om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen in het besluit. De Commissie gaat bij het toetsen uit van de wettelijke eisen voor de inhoud van een MER, zoals aangegeven in artikel 7.7 dan wel 7.23 van de Wet milieubeheer, en van eventuele documenten over de reikwijdte en het detailniveau van het MER. Indien informatie ontbreekt, onvolledig of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij dit een essentiële tekortkoming vindt. Daarvan is sprake als aanvullende informatie in de ogen van de Commissie kan leiden tot andere afwegingen. In die gevallen adviseert de Commissie de ontbrekende informatie alsnog beschikbaar te stellen, vóór het besluit wordt genomen. Opmerkingen over niet-essentiële tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. De Commissie richt zich in het advies dus

op hoofdzaken die van belang zijn voor de besluitvorming en gaat niet in op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Omdat de Commissie niet is geraadpleegd bij de voorbereiding op het MER heeft ze een locatiebezoek afgelegd om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Milieueffectrapport Polder Oukoop en Negenviertel, GM-1011724, revisie D2, 28 mei 2013;
- Bestemmingsplan Bodegraven-Reeuwijk Polder Oukoop en Negenviertel, 5 september 2013;
- Notitie Reikwijdte & Detailniveau Plan-m.e.r bestemmingsplan Oukoop-Negenviertel, 2013;
- Milieukundig advies Bestemmingsplan Oukoop en Negenviertel te Bodegraven-Reeuwijk, Productnummer 201136122, 22 december 2011;
- Nota Inspraak en Overleg Bodegraven-Reeuwijk Polder Oukoop en Negenviertel, 3 juli 2013;
- Milieukundige Onderbouwing Ecologie, Voortoets bij bestemmingsplan polder Oukoop en Negenviertel Natuurboerderij en Woningbouw Gemeente Bodegraven-Reeuwijk, concept versie 2, 30 mei 2013,
- Beeldkwaliteitsplan Herontwikkeling De Wiltenburg Polder Oukoop Reeuwijk-Bodegraven 29 oktober 2012 / 14 juni 2013;
- Ruimtelijke onderbouwing Gemeente Bodegraven-Reeuwijk Oukoopsedijk 8 en 11, kenmerk 0595-13-T02, juni 2013;
- Transformatiegebied Polder Oukoop e.o. Natuurontwikkeling in EHS Kerngebied Reeuwijkse Plassen, Watersnip-rapport 10A034, april 2011.

De Commissie heeft geen zienswijzen of adviezen via bevoegd gezag ontvangen.

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport
Bestemmingsplan Oukoop–Negenviertel,
gemeente Bodegraven–Reeuwijk**

ISBN: 978-90-421-3860-5

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

